På grundlag af disse præmisser,

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. **Sagsøgte frifindes.**

2. **Hver af parterne bærer de af dem selv afholdte udgifter.**

Mertens de Wilmars Monaco O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. juni 1975.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 28. MAJ 1975 [1]

Høje Ret.

Ved stillingsopslag nr. 1059 bekendtgjorde Europa-Parlamentet den 12. marts 1974, at en A/3-stilling var ledig i generaldirektoratet for udvalg og interparlamentariske delegationer. I opslaget hed det, at Parlamentets formand havde besluttet at besætte stillingen ved forfremmelse eller forflyttelse inden for institutionen. Et af de krav, der måtte opfyldes, var indgående kendskab til engelsk. Ansøgninger skulle indsendes senest den 25. marts 1974. Opslaget skete til at begynde med kun på engelsk, ligesom et tilsvarende stillingsopslag, hvori der krævedes indgående kendskab til dansk, oprindelig kun blev opslået på dansk.

Da hr. Küster, som er sagsøger i den foreliggende sag, erfarede dette, indsendte han den 1. april 1974 en klage efter tjenestemandsvedtægtens artikel 90 til Parlamentets formand. Han klagede over bekendtgørelsens karakter og form, dvs. det forhold, at opslaget ikke blev offentliggjort på alle Fællesskabets sprog. Desuden gjorde han gældende, at betingelserne vedrørende sprogkundskaberne tilsigtede at forbeholde de opslåede stillin-

1 — Oversat fra tysk.

ger for henholdsvis en dansker og en englænder, hvilket ikke er tilladt efter tjenestemandsvedtægtens artikel 27 og 45.

I begyndelsen af april fulgte derpå en offentliggørelse af stillingsopslagene på alle Fællesskabets sprog; ansøgningsfristen blev forlænget til den 25. april. På denne måde blev Küsters klage altså delvist taget til følge. Hvad angår de krævede sprogkundskaber skete der dog ikke nogen ændring.

Dette foranledigede Küster, som havde indsendt ansøgning om den i opslag nr. 1059 nævnte stilling, til den 28. oktober 1974 at indbringe klage for Domstolen. Efter hans påstand skal stillingsopslag nr. 1059 annulleres med den retsvirkning, at alle heraf følgende procedurer bliver retsstridige.

Jeg skal tilføje, at den første fase i stillingsbesættelsen tilsyneladende ikke gav noget resultat. I hvert fald blev det den 30. september 1974 bekendtgjort, at der ville blive gennemført en intern udvælgelsesprøve nr. A/50 med henblik på at besætte den omhandlede stilling. De betingelser, der var nævnt i opslag nr. 1059, blev i det hele overført til denne prøve.

Küster indsendte også ansøgning om deltagelse i denne udvælgelsesprøve, og desuden indbragte han, fordi han anfægtede indholdet af opslaget, den 18. oktober 1974 klage efter tjenestemandsvedtægtens artikel 90. Da denne klage ikke gav noget resultat, indbragte han den 19. februar 1975 en yderligere klage for at få den interne udvælgelsesprøve A/50 annulleret.

Inden jeg går over til at undersøge denne retstvist, for så vidt angår påstanden om at få *stillingsopslag nr. 1059 kendt ugyldigt*, er det efter det sagsøgte Parlaments opfattelse nødvendigt først at gøre nogle bemærkninger om *klagens antagelse til realitetsbehandling*.

Parlamentet sætter spørgsmålstegn ved klagens antagelse til realitetsbehandling af to grunde: for det første er Parlamentet af den opfattelse, at det anfægtede stillingsopslag ikke udgør et klagepunkt; for det andet har Parlamentet i sit andet skriftlige indlæg henvist til, at ansættelsesproceduren i mellemtiden er nået til stadiet for den interne udvælgelsesprøve, og at den foreliggende klage derfor nu må anses for genstandsløs, idet sagsøgeren også har anfægtet den interne udvælgelsesprocedure.

Hvad angår det første punkt mener Parlamentet, at dets indsigelse kan støttes på den hidtidige retspraksis, nemlig dommene i sagerne 26/63 (dom af 1. juli 1964, Piergiovanni Pistoj mød EØF-Kommissionen (Sammlung der Rechtsprechung, bind 1964, s. 735) og 11/65 (dom af 14. december 1965, Domenico Morina mod Europa-Parlamentet (Sammlung der Rechtsprechung, bind 1965, s. 1337). Det viser sig imidlertid ved nærmere eftersyn, at disse afgørelser ikke støtter Parlamentets opfattelse.

Det udtales ganske vist i dom 26/63, at kun foranstaltninger, som er egnede til umiddelbart at indvirke på en bestemt retsstilling, kan anses for indeholdende et klagepunkt. Det må dog ikke overses, at denne vurdering, som førte til afvisning af søgsmålet, vedrørte en procedure, der angik overførsel af ansatte til tjenestemandsforhold efter tjenestemandsvedtægtens ikrafttrædelse, og den udtalelse, der inden for rammerne af denne procedure skulle afgives af et udvalg, der behandlede disse overførsler. I denne sammenhæng kunne det givetvis med rette afvises, at de anfægtede foranstaltninger indvirkede umiddelbart på en bestemt retsstilling, idet ansættelsesmyndigheden jo i hvert tilfælde skulle udstede endnu en retsakt, som så først kunne danne grundlag for en klage. – Jeg er dog stærkt i tvivl om, hvorvidt det samme med rette kan siges om en retsakt, som ansættelsesmyndigheden – som i det foreliggende tilfælde – selv har udstedt, og hvori den har fastsat betingelser for besættelse af en stilling, som måtte stille visse ansøgere dårligere end andre.

I sag 11/65 drejede det sig i første række om lovligheden af en beslutning om udnævnelse i tilslutning til en intern udvælgelsesprøve, og også i denne sammenhæng blev der rettet kritik mod gennemførelsen af udvælgelsesprøven. Derom hedder det ganske vist i dommen, at påstanden vedrørende udvælgelsesproceduren kun kunne antages til realitetsbehandling, for så vidt den tjente til støtte for klagen over udnævnelsen. Jeg er dog ikke af den opfattelse, at man dermed skulle have opstillet en these, hvorefter det i sådanne tilfælde kun er afsluttende retsakter vedrørende udnævnelse eller forfremmelse, som kan anfægtes, hvorimod foranstaltninger af forberedende art, som for eksempel det nu omtvistede stillingsopslag, ikke skulle kunne anfægtes. Hvis nemlig dette var tilsigtet som bærende grundlag for afgørelsen, ville der foreligge modstrid med tidligere retspraksis. I dommen i sag 15/63 (dom af 4. marts 1964, Claude Lassalle mod Europa-Parlamentet (Sammlung der Rechtsprechung, bind 1964, s. 61), som sagsøgeren i øvrigt påberåber sig, blev klagens antagelse til realitetsbehandling nemlig på ingen måde bestridt, selv om den — som i det foreliggende tilfælde — kun vedrørte annullation af et stillingsopslag på grund af fastlæggelsen af bestemte betingelser. Man kan derfor gå ud fra, at der, hvis man i sag 11/65 havde tilsigtet at fravige denne retspraksis, givet ville være sket en henvisning til Domstolen in plenum efter procesreglementets artikel 95. Da dette ikke skete, finder jeg ikke at kunne lægge til grund, at man i dom 11/65 har villet skabe en ny retspraksis vedrørende det også her omtvistede spørgsmål om antagelse til realitetsbehandling af en klage.

Dertil kommer i øvrigt, at også andre domme taler for en storsindet bedømmelse af spørgsmålet om antagelsen til realitetsbehandling og dermed imod Parlamentets opfattelse. Jeg tænker dermed f.eks. på dommen i sagerne 12 og 29/64 (dom af 31. marts 1963, Ernest Ley, mod EØF-Kommissionen (Sammlung der Rechtsprechung, bind 1965, s. 147), i hvilken det fandtes muligt at realitetsbehandle en klage over en beslutning, som bestemte, at en stilling ikke skulle besættes ved forfremmelse eller på grundlag af en intern udvælgelsesprøve, men derimod ved overflyttelse efter artikel 29, stk. 1, litra c. Heller ikke i denne dom drejede det sig om afslutningen af en ansættelsesprocedure, men kun om indledningen af en del af proceduren. — Jeg tænker endvidere på dommen i sag 44/71 (dom af 14. juni 1972, Antonio Marcato mod EF-Kommissionen (Sammlung der Rechtsprechung, bind 1972, s. 427), i hvilken en klage over en beslutning truffet af udvælgelseskomiteen, hvorefter klagerens ansøgning ikke kunne tages i betragtning, fandtes at kunne antages til realitetsbehandling, og det uanset, at det ikke drejede sig om en beslutning som afslutning på ansættelsesproceduren.

Tendensen i denne retspraksis forekommer mig sagligt helt korrekt. Den skaber på ingen måde risiko for en større udvidelse af antallet af retssager, eftersom det i denne slags sagsforhold ikke er ubetinget nødvendigt at gøre indsigelse mod hver retsakt, der måtte indeholde et klagepunkt, hvorimod man — som det blev understreget i sagerne 12 og 29/64 — udmærket kan gøre retsstridigheden af tidligere udstedte retsakter gældende inden for rammerne af et søgsmål rettet mod en retsakt udstedt senere under ansættelsesproceduren. — På den anden side er det ubestrideligt i alles interesse, at lovligheden af en ansættelsesprocedure efterprøves så tidligt som muligt for dermed at undgå senere unødvendige retsstridige udnævnelsesbeslutninger.

Jeg mener derfor — og hermed slutter jeg drøftelsen af dette punkt — at der ikke er noget, der taler imod den antagelse, at et stillingsopslag også kan indeholde et klagepunkt, når betingelserne i stillingsopslaget krænker de forventninger, som ansøgere, der er kvalificerede til forfremmelse, kan have. Da det efter sagsøgerens påstand forholder sig således i nærværende sag, kan man ikke under henvisning til karakteren af den an-

fægtede retsakt afvise søgsmålet fra realitetsbehandling.

Søgsmålets afvisning fra realitetsbehandling kan desuden heller ikke — for at sige det straks — begrundes i Parlamentets anden indsigelse.

Man er ganske vist i mellemtiden i ansættelsesproceduren nået frem til næste fase, den interne udvælgelsesprocedure, og sagsøgeren har også indbragt klage imod denne, idet man ikke har ændret betingelserne. Man kan altså sige, at den i den foreliggende sag omtvistede retsakt, stillingsopslaget som indledning til forfremmelses- eller forflyttelsesproceduren, er blevet afløst af en anden retsakt, og at søgsmålet mod den første retsakt dermed er blevet genstandsløst. Dette indebærer imidlertid ikke nødvendigvis dets afvisning fra realitetsbehandling, men det må blot forudsættes, at der er en retlig interesse i at få fastslået retsstridigheden af den i mellemtiden afløste retsakt. En sådan retlig interesse må imidlertid uden videre anerkendes. Hvis det nemlig fastslås, at den første fase af ansættelsesproceduren ikke var retmæssig, må den utvivlsomt af hensyn til overholdelsen af artikel 29 i tjenestemandsvedtægten gentages. Efter min opfattelse kan det heller ikke hævdes, at den retlige interesse ophører, fordi det samme retmæssighedsspørgsmål vil blive behandlet i sagen vedrørende udvælgelsesproceduren. Over for en sådan opfattelse kan det nemlig anføres, at det utvivlsomt er fornuftigt rent procesøkonomisk straks at afklare det omtvistede spørgsmål. I så fald er det eventuelt muligt at stoppe ansættelsesproceduren tidligt og ikke først efter afklaringen af spørgsmålet inden for rammerne af den anden sag herom, som kun er på sit indledende stadium.

Jeg er derfor af den opfattelse, at søgsmålet kan antages til realitetsbehandling, og går derfor nu direkte over til en *efterprøvelse af søgsmålets materielle berettigelse.*

Som bekendt, er det anfægtede stillingsopslag retsstridigt efter sagsøgerens opfattelse, idet det som betingelse for ansættelse kræver indgående kendskab til engelsk. Sagsøgeren er af den opfattelse, at man dermed har tilstræbt at forbeholde stillingen for en ansøger, som er britisk statsborger. Han mener, at dette betyder, at chancerne for andre ansøgere, som kan forfremmes, indskrænkes utilladeligt, og at vedtægten (artikel 29 og 45) og den hertil knyttede retspraksis, hvorefter sådanne forbehold ikke er tilladelige, tilsidesættes.

Hvad angår denne påstand, må det først fastholdes, at det retlige udgangspunkt er korrekt. I dommen i sag 15/63 blev det helt utvetydigt udtalt, at et stillingsopslag ikke måtte indeholde den betingelse, at ansøgerne skulle have et bestemt statsborgerskab. For så vidt som udvælgelsen efter vedtægten skal ske på geografisk bredest muligt grundlag, kan det kun dreje sig om en ekstra faktor, der kan tages i betragtning, statsborgerskabet kan altså kun være udslaggivende, hvis kvalifikationerne i øvrigt er lige. — Denne grundsætning må også overholdes i fremtiden. Efter at der i et tidsrum som følge af de nye medlemslandes indtræden har været anvendt en afvigende regel for disses statsborgere, kan en sådan regel sikkert ikke længere, efter at overgangsreglerne er trådt ud af kraft, komme på tale. — En afvigende regel kan heller ikke gælde for Parlamentets udvalgstjeneste og navnlig ikke for lederen af udvælgelsessekretariatet. Man kan ganske vist, hvad angår den nationale fordeling, ikke udelukke visse politiske overvejelser. Men så længe der ikke efter tjenestemandsvedtægten gælder nogen velbegrundet særregel for denne tjenestegren, må det stå fast, at tjenestemandsvedtægtens almindelige principper må anvendes.

Parlamentet forsvarer sig ganske vist med, at det anfægtede stillingsopslag slet ikke indeholder det af sagsøgeren påståede forbehold, og det bestrides navnlig, at man har tilsigtet at forbeholde stillingen for en ansøger fra en bestemt medlemsstat.

På grundlag af disse indvendinger, hvoraf den første halvdel med sikkerhed er korrekt, er det følgelig afgørende, om det, sagsøgeren har anført til støtte for sin opfattelse, kan lægges til grund eller ej.

Som bekendt henviser sagsøgeren i denne sammenhæng til tre forhold: han hævder, at Parlamentets generalsekretær over for et parlamentsmedlem udtrykkeligt har erklæret, at stillingen var reserveret en engelsk statsborger; han henviser desuden til, at bekendtgørelsen om stillingen først skete alene på engelsk, og han gør endelig gældende, at det objektivt set ikke var nødvendigt at kræve indgående kendskab til engelsk, eftersom der allerede var ansat mindst en embedsmand af engelsk nationalitet i det pågældende udvælgelsessekretariat. Disse påstande vil jeg nu behandle enkeltvis.

I denne forbindelse forekommer det mig hensigtsmæssigt at begynde med det tredje anbringende, altså efterprøve om det af hensyn til Parlamentet var tjenstligt nødvendigt at kræve indgående kendskab til engelsk, hvad angår den opslåede stilling.

Vedrørende dette punkt oplyste Parlamentets repræsentant under de mundtlige forhandlinger navnlig, at det netop i udvalgstjenesten er af vigtighed, at alle Fællesskabets sprog er repræsenteret i tilstrækkeligt og kvalificeret omfang. Dette er af særlig vigtighed, hvad angår samarbejdet med parlamentarikerne fra de forskellige medlemsstater, som ofte ikke har kendskab til fremmede sprog, og navnlig for samarbejdet mellem på den ene side udvalgsformændene og referenterne og på den anden side udvalgsembedsmændene. Da der indtil nu ikke har været et tilstrækkeligt antal embedsmænd i udvalgstjenesten med uddybet kendskab til engelsk, må det forekomme berettiget at lægge særlig vægt på de nævnte sproglige kvalifikationer.

Jeg er af den opfattelse, at den slags overvejelser absolut er i tjenestens interesse, som her er afgørende. Dette gælder i hvert fald, såfremt kravet om indgående kendskab til engelsk ikke skal forstås således, at modersmålet skal være engelsk — hvilket der ikke er noget, der taler for i den foreliggende sag — men snarere skal forstås således, at også et mere beskedent niveau er tilstrækkeligt.

Jeg er desuden af den opfattelse, at visse af sagsøgerens indvendinger mod Parlamentets erklæring ikke kan tillægges afgørende vægt, navnlig bemærkningen om, at den opslåede stilling som bekendt er tiltænkt et bestemt udvalg, og at der netop i dettes sekretariat er sørget for indgående kendskab til engelsk, idet der i sekretariatet arbejder en engelsk embedsmand.

I denne henseende er Parlamentets henvisning til, at den opslåede stilling ikke er tiltænkt er bestemt udvalgssekretariat, efter min mening tilstrækkelig. Anvendelsen af stillingen vil senere blive afgjort i medfør af beføjelsen til at lede og fordele arbejdet. I denne forbindelse kan det ikke udelukkes, som Parlamentet samtidig har understreget, at den af sagsøgeren omtalte engelske embedsmand, der er beskæftiget i et udvælgelsessekretariat, vil blive beskæftiget andetsteds. Som det er blevet oplyst for os, er en vis fleksibilitet nemlig kendetegnende for udvalgstjenesten; sammensætningen af udvalgene veksler en del, og som følge heraf må udvalgssekretariaterne alt efter tjenestens krav af og til omdannes. Det er derfor legitimt generelt at sørge for, at der i udvalgstjenesten hersker en vis sproglig ligevægt, og at der er sørget for et tilstrækkeligt sprogkendskab på hvert trin af embedshierarkiet.

Efter disse argumenter, som sagsøgeren ikke har kunnet imødegå på afgørende måde, hvortil kommer, at 80 % af ansøgerne i den interne udvælgelsesprøve var ikke-engelske statsborgere, kan det faktisk ikke antages, at det er lykkedes sagsøgeren at imødegå den opfattelse, at der er en tjenstlig interesse i at kræve indgående kendskab til engelsk med henblik

på den opslåede stilling. Dermed må det første af sagsøgeren anførte indicium, som åbenbart var tillagt stor vægt, anses for uden betydning ved bedømmelsen af sagen.

Om de to andre af sagsøgeren anførte punkter har jeg følgende bemærkninger:

Hvad angår den omstændighed, at stillingsopslaget i begyndelsen kun blev bekendtgjort på engelsk, skyldtes dette oversættelsesmæssige forhold. Desuden kan det siges, at ansøgere, hvoraf der kræves et indgående kendskab til engelsk, naturligvis må anses for at være i stand til i tilstrækkeligt omfang at forstå et stillingsopslag på engelsk. – Dette forhold kan således næppe hævdes at være bevis for, at man ville reservere den opslåede stilling for en bestemt medlemsstats statsborgere.

Hvad angår den påståede oplysning fra Parlamentets generalsekretær om, at kun englændere kom i betragtning med henblik på den opslåede stilling, er det for det første vigtigt at tage i betragtning, at denne bestrides kraftigt af Parlamentet. Dernæst er det væsentligt – og dette berettiger, at der ses bort fra den tilbudte vidneførsel – at generalsekretæren ikke har afgørelsen vedrørende besættelsen af stillingen. Hans opfattelse er dermed heller ikke egnet til at føje noget til de skriftligt fastsatte betingelser, som alene er afgørende. Hvis man dog ikke vil frakende dette punkt enhver betydning, ville jeg anse det for rigtigt at behandle det som i sagerne 12 og 29/64. Dér blev det om den indvending, at det var hensigten at lægge afgørende vægt på et bestemt statsborgerskab ved besættelsen af stillingen, udtalt, at det først efter ansættelsesprocedurens afslutning lader sig fastslå, om denne påstand er begrundet.

I betragtning af alle disse omstændigheder og navnlig den kendsgerning, at der ikke i stillingsopslaget tales om et bestemt statsborgerskab, og at sagsøgeren ikke har godtgjort, at der ikke var nogen tjenstlig interesse i at opstille sprogbetingelserne i stillingsopslaget, kan jeg kun komme til det resultat, at det anfægtede stillingsopslag ikke var mangelfuldt. Jeg foreslår derfor, at det af hr. Küster anlagte søgsmål forkastes som ubegrundet, og at spørgsmålet om sagsomkostningerne som følge heraf afgøres efter procesreglementets artikel 70.